

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Hany Veberové a soudců JUDr. Jitky Hroudové a Mgr. Marka Bedřicha v právní věci

žalobkyně: **Mgr. L. R.**, narozená X
bytem X

proti
žalovanému: **Finanční arbitr**
sídlem Legerova 1581/69, 110 00 Praha 1

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2017, č.j. FA/13452/2017

takto:

- I.** Rozhodnutí finančního arbitra ze dne 28. 8. 2017, č.j. FA/13452/2017 **se zrušuje a věc se vrací** žalovanému k dalšímu řízení.
- II.** Žalovaný je **povinen zaplatit** žalobkyni náhradu nákladů řízení ve výši 3 000 Kč do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Odůvodnění:

1. Žalobou podanou u Městského soudu v Praze se žalobkyně domáhá zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 28. 8. 2017, č.j. FA/13452/2017, kterým bylo zamítnuto její odvolání proti rozhodnutí finančního arbitra o odmítnutí žádosti o poskytnutí informace dle § 15 odst. 1 a § 11 odst. 4 písm. b) zákona č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o svobodném přístupu k informacím“), ze dne 28. 7. 2017, č.j. FA/8741/2017. Žalobkyně současně navrhla, aby soud zrušil také rozhodnutí finančního arbitra o odmítnutí poskytnutí informace.

2. Žalobkyně spatřuje pochybení žalovaného v tom, že jí na žádost odmítl poskytnout kopie protokolů o ústním jednání se společností Pojišťovna České spořitelny a.s., Vienna Insurance Group, IČO 47452820, sídlem náměstí Republiky 115, Zelené Předměstí 530 02 Pardubice (dále jen „společnost“), v řízeních o sporech ze životního pojištění, ve kterých vzala společnost následně svůj návrh zpět, a to za období od 1. 6. 2014 do současnosti. Žalovaná své rozhodnutí odůvodnila ustanovením § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, které se však vztahuje na poskytnutí informací o rozhodovací činnosti soudu, tedy nikoliv finančního arbitra. Na této skutečnosti nemůže dle žalobkyně nic změnit ani tvrzení žalovaného o tom, že zákon o svobodném přístupu k informacím byl přijat dříve než zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi (dále jen „zákon o finančním arbitrovi“), neboť zákonodárce by jistě příslušná ustanovení novelizoval, pokud by zamýšlel dopad ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím také na finančního arbitra. Žalobkyně v této souvislosti poukázala na to, že ustanovení bylo od přijetí zákona o finančním arbitrovi celkem 2x novelizováno. Žalobkyně dále poznamenala, že ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím se nevztahuje ani na řízení rozhodčí.
3. Žalobkyně dále namítala, že právo na informace je právem vyplývajícím z čl. 17 odst. 5 ústavního zákona č. 2/1993 Sb., o vyhlášení Listiny základních práv a svobod jako součásti ústavního pořádku České republiky (dále jen „Listina základních práv a svobod“), přičemž výjimku z tohoto práva představuje právě ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, a jako taková musí být vykládána striktně v souladu s úmyslem zákonodárce. Z jazykového výkladu jednoznačně vyplývá, že se tato výjimka nevztahuje na jiné subjekty než na soudy, resp. jejich rozhodovací činnost. Extenzivní výklad ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím nemá oporu v zákoně a je nepřípustný.
4. Žalobkyně dále namítala nerovné procesní a argumentační postavení v řízení před finančním arbitrem a z něj plynoucí ohrožení spravedlivého výsledku řízení, když společnost je seznámena s právním názorem finančního arbitra na tento typ sporů a jsou jí známy vady pojistných smluv, které finanční arbitr v řízeních před ním odhalil. Je jí také známo, jak finanční arbitr pravděpodobně rozhodne a z jakého důvodu. Naopak žalobkyně nemá žádnou povědomost o předběžném právním názoru finančního arbitra.
5. Žalovaný ve vyjádření k podané žalobě uvedl, že vystupuje při své rozhodovací činnosti jako orgán veřejné moci a je nadán pravomocí autoritativně rozhodovat o právech a povinnostech jednotlivců. Důvodem pro zřízení žalovaného bylo dle důvodové zprávy k zákonu o finančním arbitrovi zpřístupnění práva na soudní ochranu osobám se základním právním povědomím, tj. spotřebitelům. Žalovaný vykonává svou funkci nezávisle a nestranně a musí se zdržet všeho, co by mohlo budit pochybnosti o jeho nepodjatosti. Je povinen rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem a zvláštními právními předpisy. Zákon tedy klade na žalovaného a jeho rozhodovací činnost obdobné požadavky jako na soudy. Jistou podobnost postavení arbitra a soudu vyjádřil ve svém rozhodnutí ze dne 19. 4. 2007, sp. zn. 2 Afs 176/2006, také Nejvyšší správní soud. Žalovaný je obecně vázán povinností mlčenlivosti, která pro něj vyplývá z § 22 zákona o finančním arbitrovi. V této souvislosti žalovaný poukázal také na rozhodnutí Nejvyššího správního soudu ze dne 20. 12. 2012, č.j. 2 As 132/2011-121.
6. Co se týče konkrétně neposkytnutí informace dle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, žalovaný poukázal na rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne

13. 12. 2012, sp. zn. 6 Ca 114/2009-52, ve kterém uvedl, že „předmětem ochrany jsou informace samé, nikoliv nějaký speciální subjekt takovými informacemi disponující“. Žalovaný tedy nesouhlasí s argumentací žalobkyně, že se ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím vztahuje pouze na rozhodovací činnost soudu, nikoliv odlišného subjektu. Použití analogie nevylučuje ani Nejvyšší správní soud ve svém rozhodnutí ze dne 31. 8. 2016, č.j. 2 As 126/2016-32. Jiný výklad pojmu „soud“ připustil také Ústavní soud ve svém rozhodnutí ze dne 26. 4. 2005, sp. zn. Pl. ÚS 11/04.
7. K námitce žalobkyně o tom, že se ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím nevztahuje ani na rozhodčí řízení, žalovaný uvedl, že toto není z povahy věci vyloučeno. V této souvislosti poukázal na odbornou literaturu, a to konkrétně FUREK Adam a kol. Zákon o svobodném přístupu k informacím: komentář, Praha: C.H.Beck, 2016. ISBN 978-80-7400-723-1, str. 544 – 545, ve které autoři považují za vhodné zakotvit výluky pro rozhodčí řízení v ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Zároveň finanční arbitr není rozhodcem, neboť řízení před finančním arbitrem je řízení veřejnoprávního typu a je analogické postavení soudů, jak vyplývá z odborné literatury BĚLOHLÁVEK, Alexandr. Zákon o rozhodčím řízení a o výkonu rozhodčích nálezů: komentář. 2. Vyd. Praha: C.H.Beck, 2012. Beckova edice komentované zákony. ISBN 978-80-7179-342-7, str. 59.
8. K povaze protokolů o ústním jednání žalovaný uvedl, že v protokolu se žalovaný vyjadřuje k předmětu řízení, informuje účastníky o možném právním posouzení zkoumaného sporu a vyjadřuje se ke skutkovým zjištěním. Jedná se tedy o esenciální součást rozhodovací činnosti, a to ve smyslu rozhodnutí Krajského soudu v Brně ze dne 31. 7. 2012, sp. zn. 30 A 66/2011.
9. Vyhovění žádosti žalobkyně by dle názoru žalovaného mohlo vést ke zneužití procesního chování společnosti v jiných řízeních (konkrétně, zda zpravidla uplatňuje námitku promlčení ve vztahu k právu dovolat se relativní neplatnosti, vydání bezdůvodného obohacení nebo náhrady škody či jakým způsobem vede svoji procesní obranu). V případě poskytnutí požadovaných informací by byla zcela zmařena povinnost žalovaného vést jednání ke smírnému řešení, žalobkyně by znala veškerou právní argumentaci společnosti v jiných řízeních, veškeré případné vady smluv, jakož i okolnosti, za kterých došlo k uzavření smíru. Tím by také téměř s jistotou mohla předvídat další kroky společnosti v řízení. V této souvislosti upozornil žalovaný na skutečnost, že rozhoduje typově o soukromoprávních sporech mezi navrhovatelem a institucemi, u kterých nelze dovodit veřejný zájem na jejich paušalizovaném zveřejňování. Žalovaný tedy dospěl k závěru, že zájem na ochraně práv účastníků již ukončených sporů a zájem na nezávislosti a nestrannosti rozhodovací činnosti žalovaného převažuje zájem žalobkyně na poskytnutí protokolů z jednání.
10. Žalovaný dále uvedl, že neeviduje žádný spor, jehož účastníkem by byla přímo žalobkyně. Žalobkyně je advokátkou, která patrně zastupuje v řízení navrhovatele, není však z její žádosti zřejmé jakého navrhovatele. Žalovaný se proto nemůže vyjádřit k její námitce, že nebyla dosud seznámena s předběžným právním názorem žalovaného. K této otázce se proto vyjádřil jen obecně tak, že postupuje v každém řízení tak, že po shromáždění potřebných podkladů zhodnotí účelnost sdělení předběžného právního posouzení, případně vyzve strany sporu ke smírnému řešení. Žalovaný tedy nevyloučil, že žalobkyni seznámí se svým předběžným právním názorem. Není však nezbytné, aby znala právní posouzení ve všech obdobných případech, které se mohou lišit v konkrétních skutkových okolnostech.
11. Soud projednal věc bez nařízení jednání za situace, kdy účastníci řízení k výzvě soudu nevyjádřili výslovný nesouhlas s tímto postupem. Má se tedy za to, že s rozhodnutím

bez nařízení jednání souhlasí [§ 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s.ř.s.“)].

12. Ze správního spisu předloženého žalovaným správním orgánem soud zjistil, že žalobkyně podala dne 13. 7. 2017 správnímu orgánu žádost o poskytnutí informace dle zákona o svobodném přístupu k informacím, a to konkrétně kopií protokolů finančního arbitra z ústních jednání se společností vyhotovených v již ukončených řízeních v oblasti životního pojištění za období od 1. 6. 2014 do současnosti. O žádosti žalobkyně rozhodl správní orgán rozhodnutím ze dne 28. 7. 2017, č.j. FA/8741/2017, tak, že žádost odmítl podle § 15 odst. 1 a § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím s odůvodněním, že poskytnutí požadovaných protokolů by mohlo ovlivnit výsledek stále probíhajících řízení, neboť správní orgán rozhoduje velké množství obdobných případů, které nejsou dosud skončeny. Dále je třeba dbát práv účastníků a jejich oprávněných zájmů na tom, aby nebyly jejich citlivé informace z jimi vedených řízení poskytnuty široké veřejnosti. Správní orgán si při svém rozhodování o žádosti byl vědom skutečnosti, že ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím výslovně uvádí toliko rozhodovací činnost soudu, avšak sám zákon pojem „soud“ nedefinuje, proto je třeba jej vykládat s ohledem na smyslu a účel zákona, nikoliv se formalisticky držet gramatického výkladu. Finanční arbitr jako specializovaný státní orgán rozhoduje soukromoprávní spory ve vybraných oblastech finančního trhu a v mnoha attributech jsou jeho rozhodovací činnost a institucionální zakotvení obdobné soudům, musí proto i pro něj platit požadavek na ochranu práv účastníků řízení a na objektivní a nestranné rozhodování. V této souvislosti poukázal také na rozhodnutí Ústavního soudu ze dne 4. 2. 1997, sp. zn. Pl. ÚS 21/96. Ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím se proto vztahuje také na jeho rozhodovací činnost. Zároveň správní orgán poukázal na to, že eviduje desítky probíhajících řízení v obdobných věcech, nemůže proto poskytnout detaily o své rozhodovací činnosti osobám nezúčastněným na řízení.
13. Proti rozhodnutí správního orgánu podala žalobkyně odvolání, ve kterém namítala, že právo na informace je právem vyplývajícím z čl. 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod. Ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím výslovně vylučuje informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků. Z jazykového výkladu tak jednoznačně vyplývá, že zákonodárce vztáhl výjimku toliko na rozhodovací činnost soudů, nikoliv tedy na rozhodovací činnost jiných povinných subjektů. Výklad přijatý správním orgánem je nepřipustným extenzivním výkladem zákonného ustanovení a znamenalo by v konečném důsledku zkrácení ústavně zaručeného práva na informace.
14. O odvolání rozhodl žalovaný napadeným rozhodnutím, kterým odvolání žalobkyně proti rozhodnutí o odmítnutí žádosti zamítl a rozhodnutí potvrdil. V rozhodnutí se žalovaný plně ztotožnil se závěry správního orgánu 1. stupně a uvedl, že zákonodárce pravděpodobně vůbec nepočítal s orgánem mimosoudního řešení sporů, který má stejně jako soud zákonný základ, trvalý charakter, působnost založenou zákonem, rozhoduje nestranně ve sporném řízení, řídí se právními předpisy a je nezávislý. Není rozhodné formální označení povinného subjektu či jeho zařazení do systému dělby moci, ale materiální stránka jeho činnosti. Žalovaný dále poukázal na ustálenou judikaturu Ústavního soudu v oblasti výkladu právních norem, konkrétně pak na usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2016, sp. zn. II. ÚS 2230/16, ve kterém Ústavní soud považuje za neudržitelnou aplikaci práva vycházející z pouhého jazykového výkladu. K účelu výjimky zakotvené v ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím žalovaný uvedl, že je jím požadavek na ochranu práv účastníků řízení a na objektivní a nestranné rozhodování.

15. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí a jemu předcházející řízení před správními úřady obou stupňů z hlediska žalobních námitek, uplatněných v podané žalobě a při přezkoumání vycházel ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době vydání napadeného rozhodnutí (§ 75 s.r.s.) a dospěl k závěru, že žaloba je důvodná.
16. Soud se k námitkám žalobkyně zabýval otázkou, zda byl žalovaný oprávněn odmítnout poskytnout požadované informace o své rozhodovací činnosti – protokoly o ústním jednání se společností vyhotovených v již ukončených řízeních v oblasti životního pojištění za období od 1. 6. 2014 do současnosti - dle ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, když sám není soudem.
17. Podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím jsou povinnými subjekty, které mají podle tohoto zákona povinnost poskytovat informace vztahující se k jejich působnosti, státní orgány, územní samosprávné celky a jejich orgány a veřejné instituce.
18. Podle ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím platí, že povinné subjekty neposkytnou informace o rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků.
19. Žalovaný je subjektem povinným poskytnout informace vztahující se k jeho působnosti ve smyslu ustanovení § 2 odst. 1 zákona o svobodném přístupu k informacím.
20. Žalovaný je orgánem, který rozhoduje jako orgán veřejné moci, který není soudem, byť má jisté atributy nezávislosti. Finanční arbitr rozhoduje spory spadající jinak do pravomoci českých soudů v případech uvedených v § 1 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi. Rozhoduje tedy o individuálních právech stran, výsledkem jeho rozhodování je individuální správní akt, který je závazný a vykonatelný. Je povinen rozhodovat podle svého nejlepšího vědomí a svědomí, nestranně, spravedlivě a bez průtahů a pouze na základě skutečností zjištěných v souladu se zákonem o finančním arbitrovi a zvláštními právními předpisy (§ 12 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi). Pro výkon funkce musí splnit zákonem vyžadované podmínky, musí mít dobrou pověst a jeho zkušenosti musí dávat záruku, že svou funkci bude řádně zastávat (§ 4 odst. 1 zákona o finančním arbitrovi). Jeho pravomoc rozhodovat je však pravomocí správního orgánu, nikoliv pravomocí soudu (k tomu např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 19. 4. 2007, čj. 2 Afs 176/2006-96). Lze tedy uzavřít, že žalovaný není soudem ve smyslu čl. 81 Ústavy, ačkoliv jeho postavení je obdobné postavení soudu, jak dovodil také žalovaný.
21. Je třeba dát za pravdu žalobkyni v tom směru, že při prostém gramatickém výkladu ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím je nepochybné, že se toto ustanovení musí vztahovat jen a pouze na rozhodovací činnost soudu jako nezávislého orgánu veřejné moci nadaného pravomocí rozhodovat spor či jinou právní věc, nikoliv tedy subjektu od soudu odlišného. V daném případě by tedy čistě gramatický výklad ustanovení vylučoval odepření poskytnutí informace - protokolů o ústním jednání finančního arbitra, který přísně vzato, není soudem, a nevztahuje se tak na něj výjimka ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím.
22. Je také nesporné tvrzení žalovaného, že Ústavní soud ve své judikatuře opakovaně uvádí, že je neudržitelnou aplikací práva vycházející pouze z jazykového výkladu. Žalovaný poukázal především na usnesení Ústavního soudu ze dne 1. 11. 2016, sp. zn. II. ÚS 2230/16. V této souvislosti lze také odkázat např. na nález Ústavního soudu ze dne 13. 3. 2012, sp. zn. I. ÚS

529/09, ve kterém Ústavní soud obdobně jako v jiných případech dospěl k závěru, že „*jazykový výklad slouží toliko k prvotnímu přiblížení se smyslu právní normy, je východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu. Při výkladu právní normy hraje nepominutelnou úlohu i další metody výkladu, zejména teleologická výkladová metoda, neboť je způsobilá spolu s racionální argumentací vytvářet významný korektiv při zjišťování obsahu právní normy*“. Shodně také např. stanovisko pléna Ústavního soudu ze dne 8. 10. 2015, sp. zn. Pl.ÚS-st. 42/15.

23. Pokud jde o účel výjimky zakotvené v ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím, soud při jeho vymezení vycházel z toho, že ustanovení zákona o svobodném přístupu k informacím jsou obecně garancí základního práva na informace o činnosti státních orgánů a orgánů místní samosprávy ve smyslu § 17 odst. 5 Listiny základních práv a svobod a vedle toho součástí zákonných garancí základního práva svobodně vyhledávat, přijímat a rozšiřovat ideje a informace podle čl. 17 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Na jednotlivé výjimky z obecné povinnosti povinných subjektů informace o své činnosti poskytnout, zakotvené v ustanoveních § 7 - 11 zákona o svobodném přístupu k informacím, je třeba nahlížet mimo jiné jako na konkrétní výraz ústavně zakotvené možnosti toto základní právo omezit na základě čl. 17 odst. 4 Listiny základních práv a svobod. Listina základních práv a svobod výslovně povoluje chránit informace před poskytnutím "jde-li o opatření v demokratické společnosti nezbytná pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti" (k tomu shodně rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2012, č.j. 6 Ca 114/2009-52). Zákonodárce uplatněním výjimky podle § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím považoval za nezbytné omezit právo na informace z důvodu nutnosti chránit práva a svobody druhých. K právu, které má být ustanovením § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím chráněno, patří právo účastníků řízení na spravedlivý proces dle čl. 36 Listiny základních práv a svobod a z něj plynoucí právo na nezávislost a nestrannost rozhodování soudu, rovné postavení účastníků soudního řízení. Zároveň je také chráněn sám soud a jeho rozhodovací činnost, a to především před zásahy do jeho nezávislosti a nestrannosti.
24. Městský soud tedy na základě shora uvedených skutečností dospěl k závěru, že žalovaný se nedopustil nepřípustného extenzivního výkladu ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Žalovaný ve svém rozhodnutí, jakož i v rozhodnutí jemu předcházejícím, řádně vyložil účel právní normy a srozumitelně formuloval, na základě jakých skutečností dovodil své obdobné postavení s postavením soudu. Zdejší soud je s tímto názorem žalovaného ve shodě.
25. Je totiž nepochybné, že žalovaný rozhoduje soukromoprávní spory, které by jinak byly rozhodovány soudy, a v takovém případě by se na ně vztahovala výjimka ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím. Také žalovaný musí při svém rozhodování dbát o to, aby byl nezávislý a nestranný a jeho rozhodnutí musí být spravedlivé. Chráněna mají být rovněž práva účastníků řízení na spravedlivý proces. Je proto zcela nepochybné, že zde není žádný racionální důvod, pro který by se výjimka ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím neměla uplatnit také na rozhodovací činnost jiných povinných subjektů, včetně finančního arbitra či rozhodce. Na tomto závěru nemůže nic změnit ani skutečnost, že zákonodárce výslovně okruh povinných subjektů, na které se výjimka § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím vztahuje, sám nerozšířil. To, že tak zákonodárce neučinil, lze zajisté považovat za nedostatek současné právní úpravy zákona o svobodném přístupu k informacím. Jeho nečinnost však nemůže být důvodem, pro který bude postupováno proti smyslu a účelu daného ustanovení, jak byl shora vyložen.

26. Jen pro úplnost soud dodává, že rozhodnutí Městského soudu v Praze ze dne 13. 12. 2012, č.j. 6 Ca 114/2009-52, ve kterém dospěl Městský soud v Praze k přesvědčení, že „výjimka dle ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím je vymezena povahou informace, resp. jejím obsahem, nikoli typem subjektu, který jimi disponuje“ na daný případ nedopadá. V případě, na který žalovaný odkazuje ve svém vyjádření, soud řešil vzájemný vztah prejudiciální a judiciální fáze řízení o porušení smlouvy podle čl. 258 až 260 Smlouvy o fungování Evropské unie, a s tím související povinnost Ministerstva zahraničních věcí jako povinného subjektu poskytnout informace týkající se prejudiciální fáze řízení před soudem. Jednalo se tedy o soudní řízení, resp. jeho prejudiciální fázi, nikoliv řízení jemu obdobné, jako je tomu v posuzovaném případě. Městský soud v Praze také v tomto rozhodnutí mimo jiné uvedl, že „z hlediska systematického výkladu nelze tedy zmíněné ustanovení číst jinak, než že kterýkoliv povinný subjekt definovaný v ustanovení § 2 zákona o svobodném přístupu k informacím neposkytne informaci, kterou disponuje, a která se přitom týká probíhajícího trestního řízení, rozhodovací činnosti soudů, s výjimkou rozsudků, plnění úkolů zpravodajských služeb a přípravy, průběhu a projednávání výsledků kontrol v orgánech Nejvyššího kontrolního úřadu“. Uvedené toliko znamená, že pokud by žalovaný disponoval některou z uvedených informací dle § 11 odst. 4 zákona o svobodném přístupu k informacím, pak takovou informaci neposkytne.
27. Ustanovení § 11 odst. 4 písm. b) zákona o svobodném přístupu k informacím však nemůže být vykládáno tak, že povinné subjekty mohou odmítnout poskytnout informace pouze na základě všeobecného odkazu na dané ustanovení. Naopak v každém konkrétním případě musí povinný subjekt zkoumat, zda jsou naplněny podmínky nezbytnosti omezení práva na informace ve smyslu čl. 17 odst. 4 Listina základních práv a svobod. K nezbytnosti zkoumání naplnění podmínek pro omezení práva jednotlivce na informace lze odkázat také nález Ústavního soudu ze dne 31. 7. 2013, sp. zn. IV. ÚS 1684/11, a ze dne 30. 3. 2010, sp. zn. Pl. ÚS 2/10 (123/2010 Sb., N 68/56 Sb. NU 761). Povinné subjekty tedy musí zkoumat konkrétní důvody vedoucí k omezení práva na informace, dopady odepření práva na informace na práva oprávněného subjektu, jakož i dopady, jaké by případně poskytnutí požadovaných informací mohlo mít na zájmy chráněné jinými předpisy či práva třetích osob. Jinými slovy povinný subjekt musí porovnat konkrétní ústavně garantované právo na informace s právy jiných osob a hodnotami, které jsou rovněž chráněny na ústavní úrovni. Tyto úvahy pak musí být bezpodmínečně obsaženy v rozhodnutí povinného subjektu o odmítnutí poskytnutí požadované informace.
28. V daném případě to konkrétně znamená, že žalovaný musí především zkoumat obsah konkrétních protokolů, o jejichž vydání žalobkyně žádá, zvážit dopad poskytnutí informací žalobkyni na konkrétní účastníky řízení, na jeho rozhodovací činnost a dosud neskončená řízení, jakož i dopady na samotná práva a oprávněné zájmy žalobkyně pro případ odepření požadovaných informací. V této souvislosti je také nezbytné, aby žalovaný zkoumal, zda je omezení práva na informace skutečně opatřením v demokratické společnosti nezbytným pro ochranu práv a svobod druhých, bezpečnost státu, veřejnou bezpečnost, ochranu veřejného zdraví a mravnosti. A teprve za předpokladu, že žalovaný dospěje k závěru, že jsou naplněny podmínky pro omezení práva žalobkyně na informace, může poskytnutí požadované informace odmítnout.
29. To však žalovaný v daném případě neučinil. Žalovaný otázku konkrétních dopadů poskytnutí požadovaných informací řeší je velmi povšechně a kuse, když se spokojil s pouhým obecným konstatováním, že vede desítky dosud neskončených sporů, ve kterých společnost vystupuje jako účastník řízení v typově shodných věcech. V takovém případě, kdy protokoly z jednání obsahují konkrétní údaje o pojistných smlouvách obecně, a to včetně

jejich případných vad, o postupu finančního arbitra a společnosti při vyjednávání smíru, může být zasaženo nejen do práv účastníků řízení, ale také mohou být ovlivněna dosud neskončená řízení. Konkretizace dopadů, jakož i úvaha o nezbytnosti takového opatření však zcela chybí.

30. Žalovaný konkrétní dopady, které by mohlo mít poskytnutí informací, na práva a svobody třetích osob, jakož i na jeho rozhodovací činnost blíže uvádí až ve svém vyjádření k žalobě. K doplněným důvodům však nemůže Městský soud v Praze při přezkumu rozhodnutí žalovaného přihlížet. Soud vychází při přezkoumání rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného (§ 75 odst. 1 s.ř.s.). Soud tedy přezkoumává správní rozhodnutí tak, jak bylo vydáno a na jeho vlastnosti nemůže mít žádný vliv jakékoli vyjádření žalovaného během řízení před soudem. Vady odůvodnění rozhodnutí žalovaného tedy nemohly být touto cestou zhojeny. K tomu shodně rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 10. 2007, sp. zn. 2 As 32/2007, ze dne 19. 12. 2008, sp. zn. 8 Afs 66/2008).
31. S poukazem na shora uvedené důvody proto Městský soud v Praze žalobou napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. a) s.ř.s. zrušil pro nepřezkoumatelnost spočívající v nedostatku důvodů rozhodnutí a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 4 s.ř.s.). Nepřezkoumatelnost rozhodnutí je natolik závažnou vadou, že k ní byl povinen soud přihlídnout i bez námítky, tj. z úřední povinnosti. V dalším řízení bude namístě, aby žalovaný celou věc znova projednal a rozhodl v souladu se zákonem o svobodném přístupu k informacím a správním řádem. Zejména bude třeba vypořádat se s otázkou nezbytnosti omezení práva na informace, konkrétními důvody pro odmítnutí žádosti o poskytnutí informace, dopady případného poskytnutí požadovaných informací do práv a svobod třetích osob, především účastníků řízení dotčených případným vydáním požadovaných protokolů z jednání, jakož i konkrétních dopadů poskytnutí informací do rozhodovací činnosti finančního arbitra. Podle ustanovení § 78 odst. 5 s.ř.s. je žalovaný v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil soud ve zrušujícím rozsudku.
32. O nákladech řízení rozhodl soud podle § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. Žalobkyně měla ve věci plný úspěch, proto jí přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení, které v tomto případě představuje pouze zaplacený soudní poplatek ve výši 3 000 Kč.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v ustanovení § 103 odst. 1 SŘS a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 16. srpna 2018

JUDr. Hana Veberová v. r.
předsedkyně senátu